

ሐዋርያዊ ቅብብሎሽ

ከሰብዓው አንዱ ከሆነው ከቅዱስ አቮዲዮስ፣ በአንጾኪያ የሶርያ ኦርቶዶክስ ፓትርያርክ መንበር በኩል፣ እስከ ዛሬ ድረስ

በዚህ የቅብብሎሽ መሰመር፦
ብፁዕ*
Garland F. Byers, Jr., J.D., D.D.‡
የእሕዛብ ጳጳስ፣ በሐዋርያዊ ተልእኮ

1. ቅዱስ አቮዲዮስ፣ ከሰብዓው አንዱ [ካኦ]

እ.ኤ.አ. በ*30* ገደማ ከሰብዓው አንዱ ሆኖ በክርስቶስ ተላከ *(የሉቃስ ወንጌል 10:1)*
ከቅዱስ ጴጥሮስ ቀጥሎ የአንጾኪያ የመጀመሪያው ጳጳስ፣ እ.ኤ.አ. በ*53* ገደማ

ይህ የሐዋርያዊ ቅብብሎሽ መሰመር እ.ኤ.አ. በ30 ገደማ ከነበረው ከሐዋርያው አቮዲዮስ ጀምሮ እስከ ዛሬ ድረስ ይዘልቃል፤ ይህም እስከ 2026 እ.ኤ.አ. ድረስ 1,996 ዓመታትን ያካልላል።

ከቅዱስ አቮዲዮስ እስከ አንጾኪያው ፓትርያርክ አግናጥዮስ ጴጥሮስ *4*ኛ ያለው ቅብብሎሽ የሶርያ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን የያዘችውን የአንጾኪያ ፓትርያርኮች ዝርዝር ይከተላል፤ ይህም ቤተ ክርስቲያኒቱ የራሷን ሐዋርያዊ ቅብብሎሽ ቅዱስ አቮዲዮስ ወደ ተካው፣ የአንጾኪያ የመጀመሪያው ጳጳስ ወደ ሆነው ወደ ቅዱስ ጴጥሮስ የምታደርሰበት ያው ዝርዝር ነው።

ቅዱስ አቮዲዮስ በምሥራቅ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ከሰብዓው ሐዋርያት እንደ አንዱ ይከበራል፤ ይህች ቤተ ክርስቲያን በዓሉን ሴፕቴምበር *7* ቀን ታከብራለች፤ ጃንዋሪ *4* ቀን በአንድነት ከሚከበሩት ከሰብዓው ሐዋርያትም ጋር ትቈጥረዋለች። የሮማ ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን «የአንጾኪያ ጳጳስ ቅዱስ አቮዲዮስ» ብላ ሜይ *6* ቀን ታከብረዋለች፤ የምሥራቃውያን ኦርቶዶክስ አብያተ ክርስቲያናትም፣ ከእነርሱም መካከል የሶርያ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን፣ በተመሳሳይ ያከብሩታል። የታሪክ ጸሐፊው አውሳብዮስ እ.ኤ.አ. በ*325* ገደማ ከቅዱስ ጴጥሮስ ቀጥሎ የአንጾኪያ የመጀመሪያው ጳጳስ እንደነበረ መዝግቧል፤ የሐዋርያት ሥርዓታት ደግሞ እ.ኤ.አ. በ*380* ገደማ ቅዱስ ጴጥሮስ እንደ ሾመው ይመዘግባሉ።

የጵጵሰና ሢመት ከአንዱ ወደ ቀጣዩ የተፈጸመው ከዚህ በታች በተጠቀሱት አብያተ ክርስቲያናት በኩል ነው።

በዚህ መሰመር ውስጥ ያሉ አንዳንድ ጳጳሳት በቅዱሳንነትም ይከበራሉ። ከስማቸው አጠገብ ያሉት ምልክቶች የሚመለከቱት የሕይወትን ቅድሰና ብቻ ነው። የማንኛውንም ሢመት ሕጋዊነት አይነኩም፤ በቅዱሳንነት ቢከበርም ባይከበርም፣ የተዘረዘረው እያንዳንዱ ጳጳስ በቅብብሎሹ ውስጥ ያለውን ሰፍራ በእኩልነት ይይዛል።

ቅ. ቅዱስ፦ አንዲት ቤተ ክርስቲያን የጀግንነት ቅድሰና ሕይወት እንደ ኖረና አሁን ከእግዚአብሔር ጋር እንዳለ በይፋ የምታከብረው፣ መታሰቢያውንም በቀን መቁጠሪያዋ የምትጠብቅለት ሰው። በጥንቲቱ ቤተ ክርስቲያን ቅዱሳን የሚታወቁት በምእመናንና በጳጳሶቻቸው ይሁንታ ነበር፤ በኋላ ግን በሮማ ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን በይፋ የቅድሰና አዋጅ (ካኖናይዜሽን)፣ በምሥራቅ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ደግሞ በክብረ ቅድሰና አዋጅ ሆነ።

ቡሩክ ቡሩክ፦ በሮማ ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን፣ ቅዱስ ተብሎ በይፋ ከመታወጁ በፊት ያለውን መደበኛ ደረጃ፣ ማለትም የቡሩክነት ዕውቅና ያገኘ ሰው።

ካ በሮማ ካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን እንደ ቅዱስ ወይም እንደ ቡሩክ የሚከበር።

ኦ በምሥራቅ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ቅዱስ ተብሎ ይከበራል።

ካኦ በሮማ ካቶሊክም በምሥራቅ ኦርቶዶክስም አብያተ ክርስቲያናት ቅዱስ ሆኖ ይከበራል።

ቀይ ሰማዕት፦ ስለ እምነት ሕይወቱን የሰጠ።

አብያተ ክርስቲያናት ቅዱስ ማን እንደ ሆነ ሁልጊዜ አይስማሙም። አንዲቱ ሌላዋ የማታከብረውን ሰው ልታከብር ትችላለች፤ ምልክቶቹም እያንዳንዱን የትኛዋ ቤተ ክርስቲያን እንደምታከብረው ያሳያሉ።

አንጾኪያ

ቅዱስ ጴጥሮስ ወደ ሮም ከመሄዱ በፊት የመሠረተው፣ «ደቀ መዛሙርትም መጀመሪያ ... ክርስቲያን ተባሉ» *(የሐዋርያት ሥራ 11:26)* ተብሎ የተጻፈለት የአንጾኪያ መንበር። ቅዱስ አቮዲዮስን ከተካው ከቅዱስ አግናጥዮስ ጀምሮ፣ የሶርያ ኦርቶዶክስና የግሪክ ኦርቶዶክስ አብያተ ክርስቲያናት በጋራ እስከሚቆጥሩት የመጨረሻው ፓትርያርክ እስከ ሳዊሮስ ድረስ ያሉት የአንጾኪያ ጳጳሳትና ፓትርያርኮች።

2. ቅዱስ አግናጥዮስ ካኦ ሰማዕት 68
3. ሄሮን 1ኛ 100
4. ቆርኔሊዎስ 127
5. ሄሮን 2ኛ 151
6. ቅዱስ ቴዎፍሎስ ካኦ 169
7. ማክሲሞስ 1ኛ 188
8. ቅዱስ ሴራፕዮን ካኦ 191
9. ቅዱስ እስክሌፒያዴስ ካኦ 212
10. ፊሊጦስ 218
11. ዜቢኑስ 232
12. ቅዱስ ባቢላስ ካኦ ሰማዕት 240
13. ፋቢዮስ 253
14. ዴሜትሪያኖስ 256
15. እምፍሎቅዮስ 263
16. የሳሞሳጣው ጳውሎስ 267
17. ዶምኖስ 1ኛ 270
18. ጢማዮስ 273
19. ቄርሎስ 277
20. ቲራንዮን 299
21. ቪታልዮስ 308
22. ቅዱስ ፊሎጎንዮስ ካኦ 314
23. ጳውሊኖስ 324
24. ቅዱስ ኤዎስጣቴዎስ ካኦ 325

25. ኤውላልዮስ 332
26. ኤውፍሮንዮስ 333
27. ፍላኪሎስ 334
28. እስጢፋኖስ 1ኛ 341
29. ሌዎንትዮስ 345
30. ኤውዶክስዮስ 350
31. ቅዱስ ሜሌጥዮስ ካኦ 354
32. አኒያኖስ 357
33. ኤውዞዮስ 360
34. ዶሮቴዎስ 370
35. ጳውሊኖስ 2ኛ 371
36. ቪታልዮስ 2ኛ 376
37. ቅዱስ ፍላብያኖስ 1ኛ ካኦ 384
38. ፖርፊርዮስ 404
39. አሌክሳንደር 408
40. ቴዎዶቶስ 418
41. ዮሐንስ 1ኛ 427
42. ዶምኖስ 2ኛ 443
43. ማክሲሞስ 2ኛ 450
44. ባስልዮስ 459
45. አካቅዮስ 459
46. ማርቲርዮስ 461
47. ጴጥሮስ አጣቢው 465
48. ዩልያኖስ 466
49. ዮሐንስ 2ኛ 475
50. እስጢፋኖስ 2ኛ 490
51. እስጢፋኖስ 3ኛ 493
52. ካላንድዮን 495
53. ዮሐንስ ኮዶናቶስ 495
54. ፓላድዮስ 497
55. ፍላብያኖስ 2ኛ 505
56. ሳዊሮስ 513

የሶርያ ኦርቶዶክስ ፓትርያርክ መንበር

ሳዊሮስ በ*518* እ.ኤ.አ. ከመንበሩ ከተሻረበት ጊዜ ጀምሮ፣ ያች ቤተ ክርስቲያን ዝርዝራቸውን እንደምትጠብቀው፣ የአንጾኪያ የሶርያ ኦርቶዶክስ ፓትርያርኮች፣ እስከ አግናጥዮስ ጴጥሮስ *4*ኛ ድረስ፤ እርሱም በ*1877* እ.ኤ.አ. የኮታያሙን ጳጳስ ፓውሎስ ማር አትናቴዎስን ለሕንድ ቤተ ክርስቲያን ሾመ።

57. የቴላው ሰርግዮስ 544
58. ጳውሎስ 2ኛ ጥቁሩ 564
59. የካሊኒኩሙ ጴጥሮስ 3ኛ 581
60. ዩልያኖስ 2ኛ 591
61. አትናቴዎስ 1ኛ ጋሞሎ 595
62. የሴድሬው ዮሐንስ 3ኛ 631
63. ቴዎድሮስ 649
64. ሳዊሮስ 2ኛ ባር መስቀሕ 668
65. አትናቴዎስ 2ኛ ባልዶዮ 684
66. ዩልያኖስ 3ኛ 687
67. ኤልያስ 1ኛ 709
68. አትናቴዎስ 3ኛ 724
69. ኢዋኒስ 1ኛ 740
70. ጊዮርጊስ 1ኛ 758
71. ዮሴፍ 790
72. የቲክሪቱ ቁርያቆስ 793
73. ዲዮናስዮስ 1ኛ ቴልማሐሮዮ 818
74. ዮሐንስ 4ኛ 846
75. አግናጥዮስ 2ኛ 878
76. ቴዎዶስዮስ ሮማኖስ 887
77. ዲዮናስዮስ 2ኛ 897
78. ዮሐንስ 5ኛ 910
79. ባስልዮስ 1ኛ 923
80. ዮሐንስ 6ኛ 936
81. ኢዋኒስ 2ኛ 954
82. ዲዮናስዮስ 3ኛ 958
83. አብርሃም 1ኛ 962
84. ዮሐንስ 7ኛ ሳሪግታ 965
85. አትናቴዎስ 4ኛ ሳልሑዮ 987

86. ዮሐንስ 8ኛ ባር ዐብዱን 1004
87. ዲዮናስዮስ 4ኛ ያሕዮ 1031
88. ዮሐንስ 9ኛ ባር ዐብዱን 1049
89. አትናቴዎስ 5ኛ ያሕዮ 1058
90. ዮሐንስ 10ኛ ባር ሹሻን 1064
91. ባስልዮስ 2ኛ 1074
92. ዮሐንስ ባር ዐብዱን 1075
93. ዲዮናስዮስ 5ኛ አልዓዛር 1077
94. ኢዋኒስ 3ኛ 1086
95. ዲዮናስዮስ 6ኛ 1088
96. አትናቴዎስ 6ኛ ባር ኻሞሮ 1091
97. ዮሐንስ 11ኛ ባር ማውድዮኖ 1130
98. አትናቴዎስ 7ኛ ባር ቀጥራ 1139
99. ሚካኤል 1ኛ ሶርያዊው 1166
100. አትናቴዎስ 8ኛ ባር ሰሊቢ 1199
101. ዮሐንስ 12ኛ 1208
102. አግናጥዮስ 3ኛ ዳዊት 1222
103. ዲዮናስዮስ 7ኛ አንጉር 1252
104. ዮሐንስ 13ኛ ባር መዕዳኒ 1252
105. አግናጥዮስ 4ኛ ዬሹ 1264
106. ፊሎክሲኖስ 1ኛ ነምሩድ 1283
107. ሚካኤል 2ኛ 1292
108. ሚካኤል 3ኛ ዬሹ 1312
109. ባስልዮስ 3ኛ ገብርኤል 1349
110. ፊሎክሲኖስ 2ኛ 1387
111. ባስልዮስ 4ኛ ሰምዖን 1421
112. አግናጥዮስ ቤሕናም ሐድሎዮ 1445
113. አግናጥዮስ ኸለፍ 1456
114. አግናጥዮስ ዮሐንስ 14ኛ 1484
115. አግናጥዮስ ኖኅ 1494
116. አግናጥዮስ ዬሹ 1ኛ 1509
117. አግናጥዮስ ያዕቆብ 1ኛ 1512
118. አግናጥዮስ ዳዊት 1ኛ 1519
119. አግናጥዮስ አብዱላህ 1ኛ 1521
120. አግናጥዮስ ኒዕማታላህ 1557
121. አግናጥዮስ ዳዊት 2ኛ ሻሕ 1576
122. አግናጥዮስ ጲላጦስ 1591
123. አግናጥዮስ ሂዳያት አላህ 1598
124. አግናጥዮስ ሰምዖን 1640
125. አግናጥዮስ ዬሹ 2ኛ 1655
126. አግናጥዮስ አብዱልመሲሕ 1ኛ 1662
127. አግናጥዮስ ጊዮርጊስ 2ኛ 1687
128. አግናጥዮስ ይስሐቅ 2ኛ 1709
129. አግናጥዮስ ሹክራላህ 2ኛ 1723
130. አግናጥዮስ ጊዮርጊስ 3ኛ 1746
131. አግናጥዮስ ጊዮርጊስ 4ኛ 1768
132. አግናጥዮስ ማቴዎስ 1782
133. አግናጥዮስ ዩናን 1817
134. አግናጥዮስ ጊዮርጊስ 5ኛ 1819
135. አግናጥዮስ ኤልያስ 2ኛ 1838
136. አግናጥዮስ ያዕቆብ 2ኛ 1847
137. አግናጥዮስ ጴጥሮስ 4ኛ 1872

ሕንድ፣ ሴይሎንና አሜሪካ

ከፓውሎሴ ማር አትናቴዎስ ጀምሮ፣ እያንዳንዱ ጳጳስ ከእርሱ በፊት በተዘረዘረው ጳጳስ ተሾሟል። ማር አትናቴዎስና ማር ዩልዮስ *1ኛ* ከፓሩማላው ቅዱስ ጎርጎርዮስ ጋር በመሆን በ*1892* እ.ኤ.አ. በኮሎምቦ፣ ሴይሎን፣ በፓትርያርኩ ፈቃድ ጆሴፍ ሬኔ ቪላትን ጳጳስ አድርገው ሾሙት።

138. ፓውሎሴ ማር አትናቴዎስ 1877
139. አንቶንዮ ፍራንሲስኮ ጉቪየር አልቫሬስ (ማር ዩልዮስ 1ኛ) 1889
140. ጆሴፍ ሬኔ ቪላት (ማር ጢሞቴዎስ) 1892
141. ፍራንሲስ ጆን ኤድመንድ ባርዌል-ዋከር 1923
142. ኤሚል ሮድሪጌዝ ኢ ፌርፊልድ 1961 ገደማ
143. ኒልስ ቤርቲል አሌክሳንደር ፐርሶን 1986
144. ሳሙኤል ጊዶ ጁኒየር 2004

145.

Garland F. Byers, Jr.

2013

ከአንጾኪያ የሶርያ ኦርቶዶክስ ፓትርያርክ ጋር የጋራ ቅብብሎሽ

የአሁኑ የአንጾኪያና የመላው ምሥራቅ የሶርያ ኦርቶዶክስ ፓትርያርክ አግናጥዮስ ኤፍሬም 2ኛና ጳጳስ ባየርስ ከቅዱስ አቮዲዮስ እስከ ፓትርያርክ አግናጥዮስ ጴጥሮስ 4ኛ (የአንጾኪያ ፓትርያርክ 1872-1894 እ.ኤ.አ.) ድረስ አንድ ዓይነት የሐዋርያዊ ቅብብሎሽ መስመር ይጋራሉ። ፓትርያርክ ጴጥሮስ 4ኛ ሁለቱም መስመሮች የሚመነጩባቸውን ጳጳሳት በገዛ እጁ ሾሟል፦ በፓትርያርክ ኤፍሬም 2ኛ መስመር፣ በኋላ ፓትርያርክ አግናጥዮስ አብደድ አሎሆ 2ኛ የሆነውን ጎርጎርዮስ አብደድ አሎሆን በ1872 እ.ኤ.አ.፤ በጳጳስ ባየርስ መስመር ደግሞ የኮታያም ጳጳስ የሆነውን ፓውሎሴ ማር አትናቴዎስን በ1877 እ.ኤ.አ. ሾሟል።

ክህነት

ሹመት

ኦገስት 17 ቀን 2008 እ.ኤ.አ.፣ በእጅ መጫን፣ St. Paul’s Lutheran Orthodox Chapel ውስጥ፣ ፓልመርተን፣ ፔንሰልቬንያ።

ሢመተ ጵጵስና

ኤፕሪል 20 ቀን 2013 እ.ኤ.አ.፣ በቅዱስ ቁርባን አከባበር ወቅት በእጅ መጫን፣ St. Paul’s Lutheran Orthodox Chapel ውስጥ፤ ቤተ ጸሎቱ በዚያ ዕለት የተሰበሰበው American Legion Post 16 ውስጥ ነበር፣ ስላቲንግተን፣ ፔንሰልቬንያ።

ዋና ሿሚ

ብፁዕ ሳሙኤል ጊዶ ጁኒየር

ተባባሪ ሿሚዎች

ጳጳስ ብራድሊ ኤ. ቫርቪል

ጳጳስ ማይክል ባዩስ

ጳጳስ ጄምስ ቶምስን

የሹመትና የሢመተ ጵጵስና የምስክር ወረቀቶች ከሢመቱ ፎቶግራፎች ጋር ስለ ጳጳሱ በሚለው ገጽ ላይ ቀርበዋል።

አገልግሎት

ኤፕሪል 20 ቀን 2013 እ.ኤ.አ. Lutheran Orthodox Church, Inc. በተባለው ድርጅት ውስጥ ሢመተ ጵጵስና ተቀበሉ፤ ከዚያም በዚሁ ድርጅት ውስጥ Western North Carolina ሀገረ ስብከት ሊቀ ጳጳሳት ሆነው አገልግለዋል። ጳጳስ ባየርስ ከዚያ ድርጅት ጋር ከእንግዲህ ግንኙነት የላቸውም።

የሥነ መለኮት ዶክተር (*honoris causa*)፤ ኤፕሪል 20 ቀን 2013 እ.ኤ.አ. Lutheran Orthodox Church, Inc. የሰጠው።

Amharic Scripture quotations: copyright © 1962, 2003 United Bible Societies. Revised Amharic Bible in XML (2003). Printed version by United Bible Societies (C)1962. E-Text in transliterated ASCII format by Lapsley/Brooks Foundation 1994. Unicode UTF-8 transformation and XML-tagging by Dirk Röckmann 2003 (www.nt-text.net). With kind permission of the Bible Society of Ethiopia. Every non-commercial work using this data in any form must fully include this copyright statement! Every commercial use of parts or the complete data in any form needs written permission of the Bible Society of Ethiopia!

የአንጾኪያው ቅዱስ አቮዲዮስ፣ የጣሊያን የሥዕል ትምህርት ቤት፣ 17ኛው ክፍለ ዘመን። ምንጭ፦ Wikimedia Commons፣ የሕዝብ ንብረት (public domain)፤ ከመጀመሪያው ምስል መጠኑ ተቀይሯል።